

Υπόθεση C-673/19

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

11 Σεπτεμβρίου 2019

Αιτούν δικαστήριο:

Raad van State (Κάτω Χώρες)

Ημερομηνία της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:

4 Σεπτεμβρίου 2019

Αναιρεσείοντες:

M

A

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Αναιρεσίβλητοι:

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

T

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Η κύρια δίκη αφορά τις αιτήσεις αναιρέσεως κατά τριών αποφάσεων του Rechtbank Den Haag (Πρωτοδικείου Χάγης, Κάτω Χώρες) για να διευκρινιστεί το ζήτημα εάν, χωρίς να έχει εκδοθεί προηγουμένως απόφαση επιστροφής, τρεις αλλοδαποί κρατήθηκαν νομίμως κατά το άρθρο 59, παράγραφος 2, του Vreemdelingenwet 2000 (νόμος του 2000 περί αλλοδαπών, στο εξής: Vw 2000), προκειμένου να διασφαλιστεί η αναχώρησή τους προς άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα οποία τους έχει αναγνωρισθεί διεθνής προστασία.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής απόφασης

Εφαρμογή της οδηγίας 2008/115/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008 σχετικά με τους κοινούς κανόνες και

διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ 2008, L 348, σ. 98) στο πλαίσιο της αναχωρήσεως προς άλλο κράτος μέλος αντί για απομάκρυνση προς τρίτη χώρα. Αν η οδηγία εφαρμόζεται: ερμηνεία των προϋποθέσεων για την εφαρμογή εθνικών διατάξεων κατά το άρθρο 4, παράγραφος 3, της οδηγίας 2008/115. Άρθρο 267 ΣΛΕΕ.

Προδικαστικό ερώτημα

Αντίκειται η βάση της εθνικής νομοθεσίας κράτηση αλλοδαπού, στον οποίο έχει αναγνωριστεί σε άλλο κράτος μέλος της Ένωσης διεθνής προστασία, με τον σκοπό της απομακρύνσεως προς το εν λόγω άλλο κράτος μέλος, στην οδηγία 2008/115/ΕΚ, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, ιδιαίτερα στα άρθρα 3, 4, 6 και 15 αυτής, όταν στο πλαίσιο αυτό του ζητήθηκε μεν αρχικά να αναχωρήσει προς το έδαφος του εν λόγω κράτους μέλος, εν συνεχεία όμως δεν εκδόθηκε απόφαση επιστροφής;

Παρατιθέμενες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Αιτιολογικές σκέψεις 2 και 5, άρθρα 1 έως 6 και 15 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών

Σύσταση (ΕΕ) 2017/2338, της Επιτροπής, της 16ης Νοεμβρίου 2017, για την καθιέρωση κοινού «εγχειριδίου περί επιστροφής» προς χρήση από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών κατά την εκτέλεση σχετικών με την επιστροφή καθηκόντων (ΕΕ 2017, L 339, σ. 83, στο εξής: εγχειρίδιο περί επιστροφής)

Παρατιθέμενες διατάξεις του εθνικού δικαίου

Άρθρα 59, 62a, 63 και 106 του Vreemdelingenwet 2000 (νόμου του 2000 περί αλλοδαπών)

Παράγραφος A3/2 της Vreemdelingen-circulaire 2000 (εγκυκλίου του 2000 περί αλλοδαπών)

Συνοπτική παρουσίαση των πραγματικών περιστατικών και της διαδικασίας της κύριας δίκης

- 1 Οι αλλοδαποί M, A και T, υπήκοοι τρίτων χωρών, υπέβαλαν έκαστος αίτηση διεθνούς προστασίας στις Κάτω Χώρες. Ο Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Υφυπουργός Ασφάλειας και Δικαιοσύνης, στο εξής: Staatssecretaris) με τις από 28 Φεβρουαρίου 2018, 9 Οκτωβρίου 2018 και 13 Ιουνίου 2018

αποφάσεις απέρριψε τις εν λόγω αιτήσεις ως απαράδεκτες, διότι στους αλλοδαπούς είχε ήδη αναγνωριστεί σε άλλο κράτος μέλος της Ένωσης καθεστώς πρόσφυγα που εξακολουθεί να ισχύει. Με τις ως άνω αποφάσεις ο Staatssecretaris ζήτησε από τους εν λόγω αλλοδαπούς σύμφωνα με το άρθρο 62a, παράγραφος 3, του Vw 2000 (με το οποίο μεταφέρθηκε στο ολλανδικό δίκαιο το άρθρο 6, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115) να αναχωρήσουν αμέσως προς το έδαφος του κράτους μέλους, στο οποίο τους έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία και τους επεσήμανε περαιτέρω ότι απειλούνται με απομάκρυνση, εάν δεν συμμορφωθούν με το αίτημα αυτό. Οι αλλοδαποί δεν συμμορφώθηκαν με το αίτημα. Εν συνεχεία, ο Staatssecretaris τους έθεσε στις 28 Σεπτεμβρίου 2018, στις 22 Νοεμβρίου 2018 και στις 25 Οκτωβρίου 2018 αντίστοιχα υπό κράτηση κατά το άρθρο 59, παράγραφος 2, του Vw 2000 προκειμένου να διασφαλιστεί η αναχώρησή τους προς τα εν λόγω κράτη μέλη.

- 2 Οι αλλοδαποί άσκησαν έκαστος προσφυγή ενώπιον του Rechtbank Den Haag (Πρωτοδικείου Χάγης). Ισχυρίστηκαν, μεταξύ άλλων, ότι το μέτρο της κρατήσεως είναι παράνομο, διότι δεν υπάρχει απόφαση επιστροφής.
- 3 Το Rechtbank Den Haag (Πρωτοδικείο Χάγης) απεφάνθη στις υποθέσεις των Μ και Α ότι ο Staatssecretaris τους έθεσε νομίμως υπό κράτηση κατά το άρθρο 59, παράγραφος 2, του Vw 2000 παρά την έλλειψη προηγούμενης απόφασης επιστροφής. Έκρινε ότι η απόφαση επιστροφής δεν είναι απαραίτητη προκειμένου να ληφθεί το μέτρο της κρατήσεως σύμφωνα με το άρθρο 59, παράγραφος 2, του Vw 2000. Το Rechtbank (Πρωτοδικείο) απέρριψε ως εκ τούτου τις προσφυγές τους ως αβάσιμες.
- 4 Στην υπόθεση του Τ αντίθετα, το Rechtbank (Πρωτοδικείο) απεφάνθη, μεταξύ άλλων, ότι δεν είναι σαφές αν το άρθρο 59 του Vw 2000 μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για την κράτηση υπηκόων τρίτων χωρών με τον σκοπό της διασφάλισης της αναχωρήσεώς τους προς άλλο κράτος μέλος. Κάτι τέτοιο θα ήταν δυνατόν μόνο εάν η έννοια της επιστροφής στο άρθρο 59, παράγραφος 2, του Vw 2000 έχει άλλη σημασία από εκείνη που έχει στις λοιπές παραγράφους του άρθρου 59 του Vw 2000. Δεν απεδείχθη ότι ο νομοθέτης μετά τη μεταφορά της οδηγίας 2008/115 στο άρθρο 59 του Vw 2000 εξακολουθούσε να θέλει κάτι τέτοιο, ούτως ώστε η έννοια της επιστροφής στον Vw 2000 να πρέπει να ερμηνεύεται στενά σύμφωνα με τον ορισμό στην οδηγία 2008/115. Εκτός αυτού, ο Staatssecretaris δεν υπέβαλε στο Rechtbank (δικαστήριο) ορισμένα έγγραφα εγκαίρως και πλήρως. Για τους λόγους αυτούς, η κράτηση του αλλοδαπού Τ είναι παράνομη από το χρονικό σημείο που διατάχθηκε.

Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 5 Κατά την αναιρετική διαδικασία ενώπιον του Raad van State (Συμβουλίου της Επικρατείας, Κάτω Χώρες) οι Μ και Α ισχυρίστηκαν ότι το Rechtbank (Πρωτοδικείο) έκρινε λανθασμένα ότι δεν είναι απαραίτητη η απόφαση επιστροφής. Ο Staatssecretaris θα έπρεπε σύμφωνα με το άρθρο 62a, παράγραφος

3, του Vw 2000 να είχε εκδώσει απόφαση επιστροφής, διότι δεν συμμορφώθηκαν με το αίτημα αναχώρησης προς το έδαφος του άλλου κράτους μέλους. Η έλλειψη απόφασης επιστροφής είχε ως αποτέλεσμα να είναι παράνομη η κράτηση.

- 6 Ο Staatssecretaris ισχυρίζεται ότι το άρθρο 59, παράγραφος 2, του Vw 2000 ίσχυε ήδη πριν από τη μεταφορά της οδηγίας 2008/115 στο εσωτερικό δίκαιο και ότι η διάταξη αυτή αποτελεί σε επίπεδο εθνικού δικαίου την εξουσιοδοτική βάση για την κράτηση. Όταν ο νόμος δεν αποτελεί αποκλειστικά μεταφορά της οδηγίας 2008/115 στο εσωτερικό δίκαιο ή προβλέπει ρύθμιση για τις περιπτώσεις στις οποίες δεν εφαρμόζεται η εν λόγω οδηγία, η έννοια της επιστροφής πρέπει να ερμηνεύεται κατά το σύνηθες νόημα που έχει στην καθημερινή γλώσσα. Δεν υπάρχει κανένας λόγος για στενή ερμηνεία του άρθρου 59, παράγραφος 2, του Vw 2000, σύμφωνα με την οποία η έννοια της επιστροφής πρέπει να έχει το ίδιο νόημα με τον αντίστοιχο ορισμό στην οδηγία 2008/115. Κατά τη διάταξη αυτή οι παρανόμως διαμένοντες στο έδαφος των Κάτω Χωρών υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να τίθενται υπό κράτηση προκειμένου να διασφαλιστεί η αναχώρησή τους προς το κράτος μέλος, στο οποίο τους έχει αναγνωριστεί με έγκυρο τρόπο το καθεστώς του πρόσφυγα ή κάποια επικουρική προστασία.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αιτήσεως προδικαστικής απόφασης

- 7 Το άρθρο 59 του Vw 2000 περιλαμβάνει διάφορες εξουσιοδοτικές βάσεις για τη θέση υπό κράτηση. Το άρθρο 15 της οδηγίας 2008/115 μεταφέρθηκε στο εσωτερικό δίκαιο μέσω του άρθρου 59, παράγραφος 1, του Vw 2000. Η εν λόγω ρύθμιση αποτελεί επομένως νομική βάση για τη θέση υπό κράτηση υπηκόων τρίτων χωρών υποκειμένων σε διαδικασίες επιστροφής κατά την έννοια της οδηγίας 2008/115 για την προετοιμασία της επιστροφής και/ή τη διεκπεραίωση της διαδικασίας απομακρύνσεως. Η απόφαση επιστροφής αποτελεί συστατικό στοιχείο της εν λόγω διαδικασίας επιστροφής, επομένως είναι απαραίτητη για την κράτηση απόφαση επιστροφής σύμφωνα με τη διάταξη αυτή. Το άρθρο 59, παράγραφος 2, του Vw 2000 περιλαμβάνει μια συμπληρωματική βάση για την κράτηση που δεν βασίζεται στην οδηγία 2008/115. Κατά την εν λόγω παράγραφο η κράτηση κρίνεται απαραίτητη για την τήρηση της δημοσίας τάξεως, αν τα απαραίτητα για την επιστροφή έγγραφα είναι διαθέσιμα ή πρόκειται να καταστούν διαθέσιμα σύντομα.
- 8 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο Staatssecretaris διευκρίνισε ότι βασίζεται πλέον στη νομική βάση του άρθρου 59, παράγραφος 2, του Vw 2000 μόνο για τη θέση υπό κράτηση των παρανόμως διαμενόντων στις Κάτω Χώρες υπηκόων τρίτων χωρών, για τους οποίους έχει αναγνωριστεί διεθνής προστασία σε άλλο κράτος μέλος, προκειμένου να διασφαλιστεί η αναχώρησή τους προς το εν λόγω κράτος μέλος. Πέραν αυτού, διατάσσει την κράτηση μόνον όταν ο αλλοδαπός δεν συμμορφώνεται με το αίτημα άμεσης αναχώρησης προς το εν λόγω κράτος μέλος. Παρά το ότι κατά το άρθρο 62a, παράγραφος 3, του Vw 2000 εάν δεν υπάρξει συμμόρφωση προς το αίτημα αναχώρησης πρέπει να εκδίδεται απόφαση

επιστροφής, κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει στην πράξη όταν πρόκειται για αλλοδαπούς στους οποίους έχει αναγνωριστεί διεθνής προστασία. Η αρχή της μη επαναπροώθησής εμποδίζει στις περιπτώσεις αυτές την έκδοση αποφάσεως επιστροφής.

- 9 Η οδηγία 2008/115 επιτρέπει εθνικές ρυθμίσεις για περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στην εν λόγω οδηγία. Δεν αποσκοπεί δηλαδή στην εναρμόνιση του συνόλου των εθνικών κανόνων που αφορούν τη διαμονή των αλλοδαπών, αλλά αφορά μόνον την έκδοση αποφάσεων περί επιστροφής και την εκτέλεση των αποφάσεων αυτών (πρβλ. απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 2011, *Achughbabian*, C-329/11, EU:C:2011:807, σκέψεις 28 και 29). Για τον λόγο αυτόν, το *Raad van State* (Συμβούλιο της Επικρατείας) δεν κρίνει ότι πρέπει να περιορίσει την ερμηνεία της έννοιας της επιστροφής του άρθρου 59, παράγραφος 2, του *Vw 2000* στον σχετικό ορισμό της οδηγίας 2008/115.
- 10 Προκειμένου να κριθεί εάν ο *Staatssecretaris* έθεσε νομίμως υπό κράτηση τους αλλοδαπούς παρά την έλλειψη αποφάσεως επιστροφής, πρέπει να ερευνηθεί εάν εφαρμόζεται η οδηγία 2008/115 και σε καταφατική περίπτωση, εάν τα κράτη μέλη έχουν στο πλαίσιο της εν λόγω οδηγίας τη δυνατότητα να θέτουν αλλοδαπούς υπό κράτηση προς τον σκοπό της αναχώρησής τους προς άλλο κράτος μέλος.

Πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2008/115

- 11 Κατά το άρθρο 1 και το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/115, η εν λόγω οδηγία αφορά την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων στο έδαφος κράτους μέλους υπηκόων τρίτων χωρών. Καθώς πρόκειται πρωτίστως για την αναχώρηση προς άλλο κράτος μέλος και όχι για την απομάκρυνση προς τρίτη χώρα, τίθεται το ερώτημα κατά πόσο εφαρμόζονται στις εν λόγω περιπτώσεις οι κανόνες και οι διαδικασίες της οδηγίας 2008/115. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 5 της εν λόγω οδηγίας, αυτή θα πρέπει να θεσπίσει ένα σύνολο κανόνων που θα εφαρμόζονται σε όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τις προϋποθέσεις εισόδου, παραμονής ή διαμονής σε ένα κράτος μέλος. Πέραν τούτου, η απομάκρυνση προς άλλο κράτος μέλος δεν εμπίπτει στην έννοια της επιστροφής του άρθρου 3, σημείο 3, της οδηγίας 2008/115. Ήδη εξ αυτού του λόγου δεν πρέπει να εφαρμόζεται σε αυτές τις περιπτώσεις η εξουσιοδότηση για τη θέση υπό κράτηση κατά το άρθρο 15 της εν λόγω οδηγίας. Μπορεί να υποστηριχθεί ότι από τον συνδυασμό της αιτιολογικής σκέψεως 5 με το άρθρο 3, σημείο 1 και το άρθρο 1 της οδηγίας 2008/115 συνάγεται ότι η εν λόγω οδηγία δεν προβλέπει κανόνες και διαδικασίες που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο αυτό από τις Κάτω Χώρες κατά την επιστροφή αλλοδαπών στο κράτος μέλος, στο οποίο τους έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται ως προς την κράτηση των εν λόγω αλλοδαπών αποκλειστικά το εθνικό δίκαιο.
- 12 Κατ' αυτού μπορεί να αντιταχθεί ότι το άρθρο 6, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115 ορίζει ρητά ότι τα κράτη μέλη εκδίδουν απόφαση επιστροφής, όταν

ένας παρανόμως διαμένων υπήκοος τρίτης χώρας δεν συμμορφώνεται με το αίτημα άμεσης αναχωρήσεως προς το κράτος μέλος που του έχει χορηγήσει έγκυρο τίτλο διαμονής ή άλλη άδεια που παρέχει δικαίωμα παραμονής. Η ρύθμιση αυτή βασίζεται προφανώς στη σκέψη ότι ένας υπήκοος τρίτης χώρας κατά κανόνα θα συμμορφώνεται με το εν λόγω αίτημα, διότι σε αντίθετη περίπτωση θα απειλείται με απομάκρυνση προς τη χώρα καταγωγής του.

- 13 Άλλωστε η εν λόγω ρύθμιση δεν μπορεί να εφαρμοστεί άνευ ετέρου σε υπηκόους τρίτων χωρών στους οποίους άλλο κράτος μέλος έχει αναγνωρίσει το καθεστώς του πρόσφυγα ή επικουρική προστασία. Η απομάκρυνση προς τη χώρα καταγωγής δεν είναι στην περίπτωση αυτή δυνατή λόγω της αρχής της μη επαναπροώθησεως, η οποία πρέπει, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 5 της οδηγίας 2008/115, να τηρείται κατά τη μεταφορά της εν λόγω οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο.
- 14 Στις υπό κρίση υποθέσεις αποκλείει επομένως το καθεστώς του πρόσφυγα που έχει αναγνωριστεί στους αλλοδαπούς την επαναπροώθηση στη χώρα καταγωγής τους. Ούτε τίθεται ζήτημα επαναπροώθησεως σε χώρα διελεύσεως. Οι αλλοδαποί δεν έχουν επίσης εκδηλώσει την πρόθεση να αναχωρήσουν οικειοθελώς προς άλλη τρίτη χώρα. Ενόψει των παραπάνω, δεν είναι δυνατό επί του παρόντος να εκδοθεί απόφαση επιστροφής, στην οποία θα επιβάλλεται ή θα διαπιστώνεται η υποχρέωση επιστροφής με τον σκοπό της επιστροφής στη χώρα καταγωγής. Το ερώτημα είναι εάν η οδηγία 2008/115 επιτρέπει στα κράτη μέλη να μην εκδώσουν στις περιπτώσεις αυτές απόφαση επιστροφής και να θέσουν υπό κράτηση τους αλλοδαπούς χωρίς να υπάρχει τέτοια απόφαση, προκειμένου να διασφαλιστεί η αναχώρηση προς το κράτος μέλος που τους έχει αναγνωρίσει το καθεστώς του πρόσφυγα.

Ευνοϊκότερες διατάξεις

- 15 Σύμφωνα με τις ενότητες 5.3 και 5.4 του εγχειριδίου περί επιστροφής η γενική ρύθμιση του άρθρου 6, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115 ισχύει, όταν υπήκοος τρίτης χώρας αρνείται να μεταβεί οικειοθελώς στο κράτος μέλος που του έχει χορηγήσει διεθνή προστασία. Όταν η επιστροφή ή η απομάκρυνση προς τρίτη χώρα δεν είναι δυνατή και η απομάκρυνση του υπηκόου τρίτης χώρας προς άλλο κράτος μέλος θεωρείται ευνοϊκότερο μέτρο, μπορεί το εν λόγω πρόσωπο να απομακρυνθεί προς το κράτος μέλος στο οποίο έχει τη δυνατότητα να διαμείνει νόμιμα. Το κράτος μέλος που έχει χορηγήσει τον τίτλο διαμονής πρέπει να δηλώσει ότι συμφωνεί υπό τις συνθήκες αυτές να αναλάβει τον υπήκοο τρίτης χώρας. Πέραν τούτου, οι διαδικασίες για την εν λόγω απομάκρυνση ρυθμίζονται στο εθνικό δίκαιο.
- 16 Σύμφωνα με την ενότητα [3] του εγχειριδίου επιστροφής πρέπει ο όρος «ευνοϊκότερος/η» κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 3, της οδηγίας 2008/115 να ερμηνεύεται ως ευνοϊκότερος για τον αλλοδαπό και όχι για το κράτος μέλος. Αυτό συνεπάγεται προβλήματα στις υπό κρίση υποθέσεις, διότι οι αλλοδαποί δεν συμμορφώθηκαν με το αίτημα αναχωρήσεως προς το κράτος

μέλος που τους έχει χορηγήσει διεθνή προστασία. Προτιμούν προφανώς να διαμένουν παρανόμως στις Κάτω Χώρες παρά νομίμως στο εν λόγω κράτος μέλος. Το Raad van State (Συμβούλιο της Επικρατείας) διερωτάται ποιες περιστάσεις πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη στάθμιση για το εάν υφίσταται ευνοϊκότερη διάταξη. Είναι προφανές ότι η απομάκρυνση προς τη χώρα καταγωγής δεν πρέπει να συμπεριληφθεί στη στάθμιση, διότι ένα τέτοιο μέτρο δεν συνάδει με την αρχή της μη επαναπροώθησως.

- 17 Πέραν της προϋποθέσεως να είναι ευνοϊκότερες, οι ενδεχόμενες εθνικές διατάξεις πρέπει κατ' επιταγήν του άρθρου 4, παράγραφος 3, της οδηγίας 2008/115 να είναι σύμφωνες με την οδηγία. Τίθεται το ερώτημα εάν μια εθνική διάταξη που επιτρέπει την κράτηση με τον σκοπό της διασφάλισης της αναχωρήσεως προς άλλο κράτος μέλος είναι σύμφωνη με την οδηγία 2008/115. Ούτε η οδηγία ούτε το εγχειρίδιο περί επιστροφής απαντούν επ' αυτού.
- 18 Εάν η κράτηση προς τον σκοπό της αναχωρήσεως προς άλλο κράτος μέλος δεν θεωρείται ευνοϊκότερη ή δεν είναι σύμφωνη με την οδηγία 2008/115 και επομένως η κράτηση αντίκειται στην οδηγία, θα ήταν πολύ πιο δύσκολο να υποχρεωθούν παρανόμως διαμένοντες υπήκοοι τρίτων χωρών, στους οποίους έχει αναγνωριστεί διεθνή προστασία σε άλλο κράτος μέλος, να αναχωρήσουν προς το εν λόγω κράτος. Στην περίπτωση αυτή απομένει μόνο η δυνατότητα να ζητείται επανειλημμένως από τους εν λόγω αλλοδαπούς να αναχωρήσουν. Με τον τρόπο αυτό θα καθίστατο αδύνατη μια αποτελεσματική πολιτική απομακρύνσεως (σκοπός της οδηγίας 2008/115 σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 2 αυτής) στην Ευρωπαϊκή Ένωση έναντι των εν λόγω αλλοδαπών.
- 19 Κατά την κρίση του Raad van State (Συμβουλίου της Επικρατείας) δύο είναι τα πιθανά αποτελέσματα. Είτε η οδηγία 2008/115 πρέπει να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι η αναχώρηση των υπηκόων τρίτων χωρών προς άλλα κράτη μέλη, στα οποία τους έχει αναγνωριστεί διεθνή προστασία, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας. Σε αυτήν την περίπτωση ισχύει αποκλειστικά το εθνικό δίκαιο. Είτε η οδηγία 2008/115 εφαρμόζεται στις εν λόγω περιπτώσεις. Αν ισχύει αυτό, μπορεί να εφαρμοστεί και το εθνικό δίκαιο, μόνον όμως εάν είναι ευνοϊκότερο για τον εν λόγω αλλοδαπό και σύμφωνο με την οδηγία 2008/115.